

GREENPEACE

SAYI #118
greenpeace.org.tr

TRAKYA'DA
TERMİK
SANTRALE
HAYIR!

Denizlerimizi plastikten nasıl koruyabiliriz?

İklim değişikliğinin bilançosu ne?

Amazon Resifi'ndeki sondaj planları ne durumda?

İçindekiler

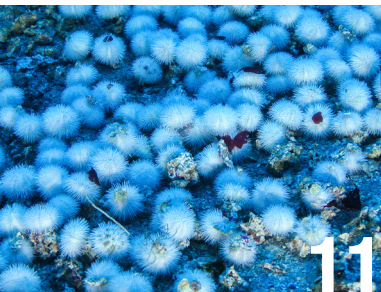
Denizlerimizi plastikten nasıl koruyabiliriz?

Denizlerimiz ve sahil şeritlerimiz plastiğe boğulmuş durumda. Plastik şişeler, poşetler, yiyecek ambalajları hepimizin gözleri önünde sahilleri kirletiyor. Plastikleri yiyecek sanıp yiyen kuşların, balinaların ve diğer deniz canlılarının hikayeleri ise içler acısı.

İklim değişikliğinin bilançosu

İklim değişikliğinin etkisi ile dünyanın dört bir yanında yaşanan aşırı hava olaylarında artış görülüyor. Harvey, Irma ve Maria kasırgalarının yarattığı tahribat dünya çapında ses getirdi. İklim değişikliğinden en çok zarar görenler ise her zamanki gibi savunmasız durumdaki insanlar oldu...

Danıştay'dan Çerkezköy'de acele kamulaştırmaya "dur" kararı

Tekirdağ ve İstanbul'da yapılması planlanan kömürlü termik santral projesinde, Çerkezköy Belediyesi'nin "acele kamulaştırmanın durdurulması" gerekçesiyle açtığı davada Danıştay, yürütmenin durdurulması kararı verdi.

İngiltere'de dizel araç protestosu

Greenpeace aktivistleri Volkswagen dizel arabaları İngiltere'ye getiren 23,498 ton ağırlığındaki gemiyi Thames Nehri'nin girişinde durdurdu ve gemiye çıkıp dizel arabaları protesto etti.

Petrol şirketlerinin Amazon Resifi'ndeki sondaj planları büyük sıkıntıda

BP ve Total'in Amazon Resifi yakınlarındaki petrol sondajı planları zora girdi.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz Basım ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. adına Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Asmalı Mescit Mh. Kallavi Sk. No: 1 Kat: 5 Beyoğlu 1 İstanbul Tel: +90 212 292 76 19 Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Burcu Ünal

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© Michael Loewa / Greenpeace

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

Keskinoğlu'na hukuk dersi Tavuk davasında beraat

Greenpeace'in 2016 yılı Mayıs ayında başlattığı "Yutmayız" kampanyasına karşı Keskinoğlu'nun "haksız rekabet" iddiası ile açtığı davada zafer Greenpeace'in oldu

İstanbul 61. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen karar duruşmasında mahkeme, Keskinoğlu'nun "haksız rekabet" iddiasını asılsız bularak, "yasal unsurların oluşmadığı" gerekçesiyle Greenpeace'in haklılığına hükmetti. Böylece Greenpeace yetkilileri hakkında, "haksız rekabet fiilini işlemek" suçundan, iki yıla kadar hapis cezası istemiyle açılan davada; Keskinoğlu'nun haksızlığı mahkeme tarafından onaylandı. Greenpeace'in "Yutmayız" kampanyasına destek veren, Keskinoğlu'na "Yutmadık Soruyoruz" diyen onbinlerce kişinin tavukçuluk sektörüne yönelik taleplerinin haklılığı da bir kez daha vurgulanmış oldu. Kamuoyunun tek beklentisi şeffaflık iken Keskinoğlu, dava açarak sansür yolunu seçti. Bu davanın sonucu bir kez daha gösterdi ki, tavukçuluk şirketleri kamuoyunun haklı taleplerine cevap vermek yerine göz korkutmaya yeltendikçe kamuoyunca daha da fazla mahkum edilecekler.

Dava süreci nasıl ilerlemişti?

Greenpeace'in 2016 yılı Mayıs ayında başlattığı "Yutmayız" kampanyasına yönelik Keskinoğlu'nun "haksız rekabet" iddiasıyla açtığı davanın ilk duruşması 26 Ocak'ta, ikinci duruşması da 18 Nisan'da görülmüştü. Greenpeace yetkilileri ilk duruşmada verdikleri savunmada insan, çevre ve hayvan sağlığının korunması amacıyla tavukçuluk endüstrisine seslenen "Yutmayız" kampanyası kapsamında sektörün önde gelen firmalarından üretim koşullarını insan sağlığı ve çevreyi gözeterek şekilde dönüştürmeleri talebinde bulunulduğunu dile getirmişlerdi. Yetkililer, çağrının sadece Keskinoğlu'na değil tüm endüstriyel tavukçuluk sektörüne yöneltildiğini vurgulamış, "haksız rekabet" iddiasını ise "Aynı sektörde yer almıyoruz. Bu nedenle bir haksız rekabet söz konusu olamaz" diyerek yanıtlamışlardı.

Denizlerimizi plastikten nasıl koruyabiliriz?

Denizlerimiz ve sahil şeritlerimiz plastiğe boğulmuş durumda. Plastik şişeler, poşetler, yiyecek ambalajları hepimizin gözleri önünde sahilleri kirletiyor. Plastikleri yiyecek sanıp yiyen kuşların, balinaların ve diğer deniz canlılarının hikayeleri ise içler acısı. Bilim insanları denizlere her yıl 12 milyon ton plastiğin girdiğini söylüyor.

Tek kullanımlık plastikler bu sorunun en önemli kısmı. Peki bu plastikler denizlere nasıl giriyor?

Greenpeace Dijital Kampanyalar Sorumlusu **Barış Eceçelik**

Deniz çöplerinin beşte birini denizde kazara kaybolan oltalar, benzeri diğer materyaller, endüstriyel kayıplar ya da yasa dışı çöp boşaltma faaliyetleri oluştururken, çöplerin yaklaşık %80'i karadan geliyor.

Son 60 yılda üretilen plastiklerin miktarı akıllara durgunluk veriyor!

Yeni yapılan araştırmalar 1950'li yıllardan beri 1 milyar filin ağırlığı kadar plastik ürettiğimizi gösteriyor. Hızla atık haline gelen plastik miktarı ise daha da şaşırtıcı. Plastiklerin sadece %9'u geri dönüştürülüyor. Bu, plastik atıkların büyük çoğunluğunun çöp sahalarına yığıldığı ya da yakıldığı anlamına geliyor. Bununla birlikte plastik atıklar toplanırken ve çöp sahalarına nakledilirken, çevreye dağılma riski taşıyor. Çöp sahasında olsa bile plastiğin uçup nehirlere ve okyanuslara girme riski var.

Plastik çöplerin oluşturduğu risk daha büyük. Bunlar ya iyi atık yönetim sistemlerinin mevcut olmadığı yerlerde toplanmadan kalan plastikler ya da sokaklara ve çevreye atılan, bırakılan plastikler... Bu plastik maddeler rüzgar veya yağmur tarafından drenaj şebekelerine ya da nehirlere taşınabilir, ardından da denizlere ulaşabilir. Dünyadaki büyük nehirler yılda tahminen 1.15-2.41 milyon ton plastiği denizlere taşıyor; bu, 100,000 çöp kamyonu kadar plastik demek! Sahilleri ziyaret eden tatilcilerin arkalarında bıraktıkları şişeler ve yiyecek ambalajları ile kuma sapladıkları sigara izmaritleri okyanuslardaki plastik kirliliğine doğrudan katkıda bulunuyor. Güzeller güzeli sahilleri daha fazla insanın ziyaret etmesine fırsat tanıyan turizm endüstrisi de giderek büyüyen plastik kirliliği sorunundan muzdarip; zira plastik kirliliğine sebep olan ziyaretçiler ironik bir şekilde bu sorunun en görünür olduğu bölgelerden uzak duruyor!

Lavabo deliklerinden geçen ürünler

Çoğu insan mikro tanecik olarak bilinen küçük plastik parçacıkların yüz yıkama jellerinden diş macunlarına her türlü kişisel bakım ve kozmetik ürününe eklendiğini ve bu taneciklerin lavabo deliklerinden geçerek denizlere zarar verdiğini duyunca dehşete düşüyor. Mikro tanecikler atık su arıtma tesislerinde filtrelenemeyecek kadar küçük olduklarından, suda kalarak okyanuslara karışabiliyorlar. Okyanuslarımızı kirleten mikro taneciklere yönelik kamuoyu tepkisi güçlü kampanyalar ile bir araya gelince İngiltere, ABD ve Kanada gibi ülkelerdeki hükümetler mikro tanecik içeren ürünleri yasaklamak durumunda kaldı. Ama tuvalete atılıp üzerine sifon çekilen plastik içerikli kulak temizleme çubukları, yüz temizleme mendilleri veya hijyen ürünleri; hatta çamaşır makinelerinden akıtılan plastik kıyafet ipleri hala okyanuslardaki kirlilik açısından risk teşkil ediyor.

Endüstriyel sızıntı

Endüstriyel süreçlerdeki zayıf standartlar bazı plastiklerin çevreye girişinden sorumlu (ya plastik içeren ürünlerin düzgün şekilde bertaraf edilmemesiyle ya da üretim ve nakliye sırasında ürünlerin çevreye karışmasıyla gerçekleşiyor). Örneğin plastik ürünlerin yapımında kullanılan binlerce küçük plastik pelet her yıl İngiltere kıyılarına vuruyor; bu yıl Şubat ayında İngiltere sahillerinin yaklaşık dörtte üçü bu yüzden kirlendi. Plastik bir defa okyanuslara karıştığında, tüm dünya çapındaki okyanus akımlarında dolaşıma giriyor. Dolayısıyla Pasifik veya Kuzey Kutbu'ndaki ıssız adalar bile plastik döküm alanlarına dönüşüyor.

İşte bu yüzden bu sorunla kaynağında mücadele etmek zorundayız. Okyanus plastiklerinin sonunu getirmek için her şeyden önce şirketlerin sattıkları tek kullanımlık plastiklerin miktarını düşürmeleri gerekiyor. Ayrıca hükümetlerin atık yönetim sistemlerini geliştirmeleri, kaynak etkinliğini artıran girişimler ve sirküler bir ekonomi aracılığıyla plastiğin yeniden kullanımını desteklemeleri gerekiyor. Plastiğin çevreye dağılmasını ve okyanuslara karışmasını engellememiz; plastikle ilgili bu döngüyü sona erdirmemiz gerekiyor. Deniz yaşamı daha fazla plastiği kaldıracak durumda değil.

Plastiklerin doğada çözünmeleri yüzlerce yıl alıyor. Her yıl binlerce deniz kaplumbağası ve başka deniz canlıları, plastik parçalarını yutarak veya bu parçalara dolanarak hayatlarını kaybediyor. Plastik kirliliğine karşı harekete geçmek için:

<https://imza.greenpeace.org/plastik>

Danıştay'dan Çerkezköy'de acele kamulaştırmaya “dur” kararı çıktı!

Tekirdağ ve İstanbul'da yapılması planlanan kömürlü termik santral projesinde, Çerkezköy Belediyesi'nin “acele kamulaştırmanın durdurulması” gerekçesiyle açtığı davada Danıştay, yürütmenin durdurulması kararı verdi. Tekirdağ'da kömürlü termik santral projesine karşı “Olmaz Be Ya” diyerek başlattığımız kampanyada dile getirdiğimiz bölgede yaşayan ve çiftçilik yapan halkın, projeye ve acele kamulaştırmaya dair itirazlarının da en kısa sürede karşılık bulmasını talep ediyoruz.

22 Şubat 2017 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından Tekirdağ, Çerkezköy ve İstanbul, Silivri'de kurulması planlanan kömürlü termik santral projesinin hayata geçirilmesi için hukuka aykırı şekilde acele kamulaştırma kararı alınmıştı.

Kararın yayınlanmasının akabinde Yeşil Barış Hukuk Derneği, Silivri Çevre Derneği ve bölgede tarımsal faaliyet yapan, yaşama alanı bulunan Silivri ve Çerkezköylüler acele kamulaştırma kararına karşı hukuki bir mücadele başlatmıştı. Termik santral projesinin planlandığı alanda arazisi bulunan Çerkezköy Belediyesi de acele kamulaştırmanın durdurulması için dava açmıştı. Danıştay, Belediye'nin açtığı davada “Trakya'da imar planı değişikliklerinin kesinleşmediği” gerekçesi ile yürütmenin durdurulmasına hükmetti.

Greenpeace Avukatı Deniz Bayram, söz konusu gelişmeyle ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi: “Projenin hayata geçirilmesi için alınan acele kamulaştırma kararının iptal edileceğine şüphe yok. Acele kamulaştırma kararı sadece olağanüstü hal, savaş gibi durumlarda sadece o durumla bağlantılı hallerde alınabilir. Ne var ki burada sadece enerji planlaması yararına böyle bir karar alındığını görüyoruz. Henüz ÇED süreçleri dahi tamamlanmamış bir proje için bölgede çiftçilik yapan, yaşayan insanların hak kayıplarına uğratılması kabul edilemez bir hukuka aykırılıktır.

EÜAŞ ve Başbakanlık, davalarımıza verdikleri cevap dilekçelerinde ülkenin enerji ihtiyacı nedeni ile kömürlü termik santrallerin kurulmasının gerekli olduğunu dile getirdiler ancak Türkiye'de enerji talebi olmasından ziyade, piyasada elektrik arz fazlası mevcuttur. Son 2 yıldır elektrik fiyatlarının ucuzlamış olması da bu arz fazlasının göstergesidir. Trakya bölgesindeki kümülatif hava kirliliği, sistematik bir şekilde yasal limitleri aşmaktadır. Kirliliğin yoğun olduğu bu bölgede, EÜAŞ'ın emisyon ölçüm istasyonları hava kirliliğine çözüm olma fikrinden çok uzaktır.”

Kömürlü termik santrallerin çevreye ve insan sağlığına zararları, Türkiye'nin kömürlü termik santral projelerini terk etmesi ve yenilenebilir enerji üretiminden yana enerji dönüşümüne odaklanması gerekliliğinin de göstergesidir.
Trakya'da planlanan termik santral projesinde elde edilen bu ilk kazanımın, önümüzdeki süreçte, Trakya halkının kömür karşıtı mücadelesi ile birlikte projenin nihai olarak iptali ile sonuçlanacağını umuyoruz.

İklim değişikliğinin bilançosu

Kasırgalar, seller, sıcak hava dalgaları

İklim değişikliğinin etkisi ile dünyanın dört bir yanında yaşanan aşırı hava olaylarında artış görülüyor. Harvey, Irma ve Maria kasırgalarının yarattığı tahribat dünya çapında ses getirdi. İklim değişikliğinden en çok zarar görenler ise her zamanki gibi savunmasız durumdaki insanlar oldu...

© Marc Serota / Greenpeace

Karayıpleri vuran Maria kasırgası Porto Riko adasının tamamının elektriksiz kalmasına neden oldu. Binlerce insanın yaşam alanı zarar gördü. Sadece Porto Riko'da değil, Dominica gibi adalarda da geri döndürülmesi zor hasarlar meydana geldi.

San Francisco neredeyse tüm yılı ılık geçirdi. Pasifik Okyanusu'ndan gelen sis yüzünden, şehirdeki ortalama hava sıcaklığı 17 dereceydi. Bununla birlikte Eylül ayının ilk haftasonunda rekor bir sıcak hava dalgası geldi, sıcaklık 41 dereceye kadar ulaştı ve yolunu Bay Area'ya çevirdi. Bu sırada Los Angeles şehrin tarihindeki en kapsamlı yangınla mücadele ediyordu. Yüzlerce insan yaşam alanlarından tahliye edildi. Yaz sezonu boyunca söndürülmesi güç yangınların görülmesi olağandı ama iklim değişikliği bu yangınları daha şiddetli, daha uzun ve daha geniş alanları etkiler hale getirdi.

© Mannie Garcia / Greenpeace

İklim değişikliği dünya çapında milyonlarca insanı etkiledi. İklim değişikliğinin etkilerini daha kötü hale getiren kim varsa bu gidişattan sorumlu tutulmalı. Özellikle fosil yakıt şirketleri kirli enerjiyi çok geç olmadan sonsuza kadar terk etmeli!

© Peter Caton / Greenpeace

© Mannie Garcia / Greenpeace

Avrupa da bu yıl büyük bir sıcak hava dalgasıyla karşı karşıya kaldı. 40 dereceyi geçen sıcaklıklar en az 2 kişinin ölümüne sebep oldu. 2003 yılından beri görülen en yoğun sıcak hava dalgasına Lucifer ("şeytan" anlamına geliyor) adı verildi. 11 farklı ülke alarma geçti; yetkililer vatandaşlarına ve turistlere dikkatli olmaları konusunda uyarılarda bulundu.

© Syed Zakir Hossain / Greenpeace

Asya'da; Bangladeş, Hindistan ve Nepal civarında 1.200'den fazla kişi toprak kayması ve sel yüzünden hayatını kaybetti. Bu bölgede yılın bu zamanlarında sel felaketlerinin yaşanması şaşırtıcı değil ama bu yılın muson mevsimi son derece kuvvetliydi ve on milyonlarca insanın yaşamını ve yaşam alanını etkiledi. Bangladeş ve Nepal gibi kaynak yetersizliği yaşayan ülkelerde, sığınacak güvenli yapılar bulmak ve insanlara destek sağlamak gerçekten çok zor.

İngiltere’de dizel araç protestosu

Greenpeace aktivistleri Volkswagen dizel arabaları İngiltere’ye getiren 23,498 ton ağırlığındaki gemiyi Thames Nehri’nin girişinde durdurdu ve gemiye çıkıp eylem yaptı

Tüm dünyada yankı uyandıran eylem devam ederken, Greenpeace gönüllüleri geminin varmayı hedeflediği Kent Limanı’ndaki araç parkına erişim sağladı. Limanda binlerce VW araba tedarikçilere dağıtılmayı bekliyordu; Greenpeace gönüllüleri dağıtımı önlemek ve araçların hareket etmesini engellemek için tüm VW arabaların anahtarlarını çıkarttı. Bütün bunlar neden mi yapıldı? Çünkü dizel arabalar zehirli. Greenpeace İngiltere’nin yaptığı bir araştırma, şirketin en ikonik dizel arabalarından VW Golf’un yoğun bir şehir içi yolda imalatçı testlerinde olduğundan üç kat daha fazla toksik kirlenici saldırdığını ortaya çıkarttı.

© Kristian Buus / Greenpeace

© Greenpeace

Petrol şirketlerinin Amazon Resifi’ndeki sondaj planları büyük sıkıntıda

BP ve Total’in Amazon Resifi yakınlarındaki petrol sondajı planları zora girdi

Çevre etkisini araştırma çalışmalarının Brezilya hükümeti tarafından reddedilmesinin ardından, şirketlerin sondaj izni almak için yaptığı ortak başvuruda kriz patlak verdi. Brezilya çevre ajansı IBAMA petrol sızıntısı modellemesinin yetersiz olduğunu belirterek şirketleri sert bir dille eleştirdi ve bu soruna çözüm bulmazlarsa başvuruyu tamamen rafa kaldırmakla tehdit etti. IBAMA, yinelenen taleplere rağmen başvurunun hala petrol sızıntısının nasıl dağılacığına ilişkin bir açıklama içermediğini belirtti; sınır aşırı bir petrol sızıntısı durumunda Fransız Guyanası, Surinam, Guyana, Venezuela ve Karayip takımadalarının taşıdığı potansiyel riskin altını çizdi. Düzenleyici aynı zamanda yerel memeli hayvanlar, kaplumbağalar ve kuşlar üzerindeki olası etkilerle ilgili bilgilerin eksik olduğunu ifade ederek eleştiride bulundu.

Sabırlar tükeniyor

BP ve Petrobras ortaklığıyla başvuruya öncülük eden Total’in bu sorunları düzeltmek için bir şansı daha var

ama ajansın sabrı tükeniyor. IBAMA Başkanı Suely Araujo konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: “Ajans Total’e projenin çevresel etkilerine ilişkin yeterli bilgiyi sağlaması için üçüncü ve son kez fırsat veriyor. Total, teknik ekipten gelen önemli taleplere yeterli şekilde karşılık vermezse, sonunda lisans süreci arşive kaldırılacak.” IBAMA’nın eleştirileri Total’e odaklansa da, BP bu başvuruda %30 paya sahip; bunun yanı sıra kendilerine ait ayrı bir sondaj bloğuna sahipler. Bugünün kararı onlar için sonrasında bağımsız bir proje sürdürmeyi zor hale getiriyor.

1.3 milyon insan bu tehlikeli plana karşı!

İki yılın ve cevapsız çok sayıda sorunun ardından, petrol şirketleri hala evrak işlerini doğru şekilde yerine getirmiyor. Bilim insanları, yerel topluluklar ve dünya çapındaki 1.3 milyon insan hali hazırda BP ve Total’in tehlikeli planına sırt çevirmiş durumdaydı, şimdi Brezilya hükümeti de bu planı reddetmenin eşiğinde.

KUZEY KUTBU'NU KURTAR!

Hemen Şimdi "İmza" yaz, 2322'ye
gönder. Kuzey Kutbu için imza
kampanyamıza katıl!

Kuzey Kutbu petrol araması, sismik patlamalar, endüstriyel balıkçılık ve iklim değışikliği gibi tehditlerle karşı karşıya. Gezegenimizin buzdolabı dünyanın geri kalanından iki kat hızla ısınıyor. Harcayacak zamanımız yok. Kuzey Kutbu'nun küresel koruma alanı ilan edilmesi için mücadeleye devam etmemiz gerekiyor.

Kampanyaya katılım SMS bedeli Avea, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve ÖİV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değışiklikleri aboneye yansıtma hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.

GREENPEACE